

Kalmin Sukuseura

Sukutiedote n:o 41

Kesäkuu 2013

Pääkirjoitus

Tämän lehden teemana on DNA-tutkimus sukututkimuksen apuna. Nykyaikainen geenitekniikka on tuonut uuden tekijän sukulaisuuden määrittelyssä ja esivanhempien tutkimisessa. Vaikka DNA-tutkimuksia on tehty vielä suhteellisen vähän sukututkimusmielessä, niin jo nyt on sen avulla löytynyt paljon kiinnostavaa tietoa.

Sukututkimus muutenkin näyttää kiinnostavan yhä useampia. Useampikin tuttu tai hieman tuntemattomampi on ollut sen verran kiinnostunut, että olen tehnyt heille esipolvitutkimuksen. Perusedellytys on se, että tiedetään 1800-luvun lopussa eläneen esivanhemman nimi, syntymäaika ja paikka. Tähän mennessä yhtä vaille kaikille tutkittaville on löytynyt 1800-luvun esivanhemmat ja usealle myös 1700-luvulla syntyneitä esivanhempia. Vain yksi tutkimus on loppunut alkuunsa, kun nähtiin, että tutkittavan ja hänen vanhempiansa seurakunnan kaikki kirkonkirjat olivat palaneet sekä 1700- että 1800-luvuilta.

Tyytyväisimpiä tutkimuksen saaneista on varmaan ollut amerikkalainen Ellen Zinder, jonka molemmat vanhemmat olivat Suomesta muuttaneiden siirtolaisten jälkeläisiä. Hän oli yrittänyt puoli vuotta löytää isovanhempiensa vanhempien tietoja, mutta osaamatta suomenkieltä ja tuntematta suomalaisia sukututkimustietokantoja tutkimus ei ollut kunnolla edennyt. Löysin hänen kaikkien isovanhempiensa esivanhemmat 1700-luvulle asti ja näiden tietojen pohjalta hän pystyy nyt jatkamaan sukunsa tutkimista. Yhteys häneen syntyi DNA-tutkimuksen (Family Finder) kautta.

Sen mukaan hän olisi sukua minulle, mutta yhteinen esivanhempi näyttää olevan niin kaukana menneisyydessä, että häntä ei ole vielä tunnistettu. Eikä luultavasti tunnistetaakaan, jos hän on 1600-luvulta tai kauempaa.

Tekniikka etenee monessa muussakin paikassa. Viime vuoden lopulla tuli ilmaisia tai erittäin halpoja elokuva- ja TV-kanavia tietokoneen kautta katsottaviksi. Kun kaistanopeudet ovat samalla kasvaneet monissa paikoissa kymmenien megabittien nopeuteen, niin kuvan ja äänen laatu on jo riittävä. Eduskuntakin huomasi, että perinteisellä televisiolla ei ole enää välttämättä vetovoimaa ainakaan nuorison piirissä, joten Ylen toiminta rahoitetaan jatkossa verovaroin. Samalla loppuivat ikävät TV-tarkastajien vierailut lupamaksuttomien kodeissa.

Urheilun puolella Kimi Räikkönen jatkaa toista uraansa Formula-kuljettajana. Ralliautoilu oli varmasti hauskaa, mutta ei hän siinä sentään ihan huipulle ehtinyt parissa vuodessa päästä. Formuloissa hän on selkeästi kärkikuskeja. Mestaruuden voittamiseen tarvitaan kuitenkin auto, jonka pitää olla samaa tasoa muiden kärkiautojen kanssa. Alku on ainakin ollut lupaava, vaikka Vettel on viiden ajatun osakilpailun jälkeen Red Bullin autolla hie-
man edellä Lotusta ajavaa Kimiä. Mielenkiintoista seurattavaa, jos pitää autourheilusta.

Hyviä vointeja kaikille.

Tapani Kalmi
Rossinkatu 1 A 5, 20380 Turku
puh: 040 7654606
email: tapani.kalmi@gmail.com
Internet: <http://koti.mbnet.fi/tkalmi/>

Sukukokous ja Pietarin risteily 24.-26.8.2013

Kalmin sukuseuran kesätapahtuma on viisumivapaa risteily Pietariin 24.-26.8.2013. Matkan aikana pidetään sukuseuran vuosikokous. Matkan järjestäjänä on NORDIC FERRY CENTER OY.

Laiva Princess Maria lähtee Helsingin Länsiterminaalista lauantaina 24.8. klo 19.00 ja on Pietarissa sunnuntaina klo 9.30. Paluumatkalle laiva lähtee sunnuntaina klo 19.00 ja on Helsingissä maanantaina klo 8.00. Matkalla pitää olla passi joka on voimassa 6 kk risteilyn jälkeen.

Hinta 120,50 EUR / hlö Hintaan sisältyy: Risteily St. Peter Line- varustamon Princess Maria -laivalla Helsinki-Pietari-Helsinki jaetussa kahden hengen B-hytissä, viisumivapaalla matkalla pakollinen shuttle-bussikuljetus, polttoainelisämaksu ja satamamaksu sekä buffetaamiainen ja buffetillallinen sunnuntaina.

Lisämaksusta Varustamon 3 h kaupunkikiertoajelu 35 eur tai 6 h kaupunkikiertoajelu + Eremitaasi. 75 eur.

Lisämaksusta lauantaina buffetillallinen 29 eur ja maanantaina buffetaamiainen 10 eur .

Jos laivalla vapautuu neljän hengen hyttejä, niin perushinta on pienempi, jos niissä on 3 tai 4 henkilöä.

Sitovat ilmoittautumiset tiistaihin 25.6. mennessä Tapani Kalmille puh. 040 765 4606.

Jäsenmaksu vuodelle 2013

Jäsenmaksu on **10 €** /henkilö. **Kalmin sukuseuran** tilinumero on **TSOP 571113-218796**.

Ainaisjäsenyys

Normaalin vuosijäsenyyden vaihtoehtona on myös mahdollista valita ainaisjäsenyys. Ainaisjäsenmaksu on **100 €**. Sen voi suorittaa edellä mainitulle seuran tilille.

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	571113-218796	IBAN	BIC	
Saaja Mottagare	Kalmin sukuseura ry	Viesti Meddelande		
TILISIRTO GIERING Maksajan nimi ja osoite Betötagarens namn och adress Alle- kirjoitus Underskrift				
		Viitenro Ref.nr		
Tilitä nro Från konto nr		Eräpäivä Förf.dag		Euro

Kalmin suvun pinssi

Seuralle on hankittu oheisen kuvan muotoisia pinssejä. Pinssit ovat värillisiä ja kullanväriselle metallille laitettuja. Muut värit sininen ja punainen. Pinssit ovat emaloituja ja niissä on perhoslukkokiinnitys. Korkeus on 19 mm. Hinta 5 euroa kappale. Tarkempaa tietoa saa Tapani Kalmilta. Seuran kotisivulla olevasta lehdestä näkyy värillinen kuva.

Mitä geenitutkimus kertoo Kalmin suvun vaiheista ja yhteyksistä

Geenitutkimuksella voidaan löytää eri sukuja yhdistäviä esivanhempia. Geenitutkimuksen avulla voidaan myös määritellä mihin ihmisryhmään kuulumme geneettisesti. Sillä voidaan saada selville myös se mistä ja mitä kautta esi-isämme ovat tulleet Suomeen.

Tehdyssä tutkimuksessa on tarkoituksena seurata Tapani Kalmin isälinjaa taaksepäin ja löytää yhteyksiä muihin sukuihin. Samalla saadaan tietää mistä Skalm/Kalmi esi-isät ovat alun perin Suomeen tulleet. Tutkimuksella voidaan selkeästi varmistaa myös se, että Skalm-suku on vanha hansasuku eikä sukunimeä ole 1600-luvulla elänyt esi-isämme ottanut patronyyminimen rinnalle.

Tutkimuksen on teettänyt Tapani Kalmi. Hän tilasi Y DNA67 STR-merkkigeenin isälinjatutkimuksen amerikkalaiselta Family Tree DNA- yritykseltä. Yrityksen tietokannassa on Suomi-DNA-projekti, johon on kerätty suomalaisten DNA-tietoja. Merkkigeenien vertailu voidaan tehdä tietokannasta löytyviin henkilöihin. Isälinjaa seurattaessa tutkitaan isältä pojalle periytyvän Y-kromosomin geenejä. Miehen sukupuolen määräävät geenit sijaitsevat vain miespuolisilla henkilöillä olevassa Y-kromosomissa, joten poika saa aina Y-kromosomin isältään.

Y-kromosomi periytyy periaatteessa sellaisenaan sukupolvelta toiselle, mutta mutaatiot muuttavat sen geenejä. Mutaatioiden lukumäärästä voidaan päätellä kuinka kaukaista sukua tutkitut ihmiset ovat keskenään. Mitä samankaltaisempia geenit ovat, sitä läheisempää sukua he ovat.

Mutaatioiden selvittämiseksi Family Tree DNA analysoi DNA-näytteestä ns. SNP- ja STR- merkkigeenejä, jotka perustuvat tietynlaisiin mutaatioihin. DNA on kaksijuosteinen ketju, jonka geneettinen tieto koostuu neljän erilaisen emäksen (A, T, G ja C) muodostamista järjestyksistä. SNP-merkkigeenit perustuvat yksittäisen emäksen vaihtumiseen toiseksi DNA- ketjussa. Lyhennys tulee sanoista Single Nucleotide Polymorphism. SNP-mutaatioita tapahtuu harvoin, koska ne usein sijaitsevat geenien sisällä. Hitaasti muuttuvia SNP-merkkejä voidaan käyttää hyväksi kun halutaan tietoa kaukaisesta historiasta, kuten esi-isien muuttoreiteistä.

STR- merkkigeenejä tutkitaan varsinaisen sukututkimuksen täydentäjänä, kun halutaan tietoa lähi- menneisyydestä muutamien kymmenien sukupolvien taakse. STR tulee sanoista Short Tandem Repeat, joka tarkoittaa lyhyttä sattumanvaraista toistoa. Tällaiset DNA-alueet sijaitsevat varsinaisten geenien välisillä DNA-alueilla ja koostuvat lyhyiden, 2-4 emäksen muodostamien emäsjaksojen toistoista (esim. ATATATAT). STR-merkkigeenit perustuvat toistojaksojen lukumäärien vaihteluun. Esimerkiksi kolmena toistona esiintyvä emäsjakso GT (GTGTGT) voi muuttua viideksi toistoksi (GTGTGTGTGT). Toistojaksojen mutaatioita tapahtuu huomattavasti useammin kuin SNP-mutaatioita, ja sen vuoksi ne sopivat sukututkimuksen tueksi.

Tapani Kalmin DNA-tutkimuksen tuloksia

Family Tree DNA määrittä Tapani Kalmin DNA-näytteestä 67 STR-merkkigeenin geenimuodot eli alleelit. Alla olevassa taulukossa 1. nähdään Family Tree DNA:n määrittämät STR-merkkigeenien alleelit 12 merkin osalta.

Marker	DYS393	DYS390	DYS19**	DYS391	DYS385	DYS426	DYS388	DYS439	DYS389I	DYS392	DYS389II
Value	13	22	16	10	13-14	11	14	11	12	11	28

STR-merkkigeenissä DYS 393 alleeli 13 tarkoittaa merkkigeenin toistojakson (tässä AGAT) toistuneen näytteessä 13 kertaa peräkkäin. Yhtäläisyyksien ja eroavuuksien perusteella laskettiin ns. geneettiset etäisyydet. Yhden eroavuuden löytyminen henkilöiden välillä tarkoittaa yhden mutaation tapahtuneen sukujen haarautumisen jälkeen. Tällöin geneettinen etäisyys on 1.

Alla olevassa taulukossa näkyy miten eri merkkigeenimäärillä saadut etäisyydet tarkoittavat määriteltäessä sukulaisuuden läheisyyttä ja yleensäkin sitä onko vertailtavat henkilöt sukua. Mitä enemmän merkkigeenejä tutkitaan, sitä tarkempia tuloksia saadaan.

	Y-DNA12	Y-DNA25	Y-DNA37	Y-DNA67	Y-DNA111	Interpretation
Very Tightly Related	N/A	N/A	0	0	0	Your exact match means your relatedness is extremely close. Few people achieve this close level of a match. All confidence levels are well within the time frame that surnames were adopted in Western Europe.
Tightly Related	N/A	N/A	1	1-2	1-2	Few people achieve this close level of a match. All confidence levels are well within the time frame that surnames were adopted in Western Europe.
Related	0	0-1	2-3	3-4	3-5	Your degree of matching is within the range of most well-established surname lineages in Western Europe. If you have tested with the Y-DNA12 or Y-DNA25 test, you should consider upgrading to additional STR markers. Doing so will improve your time to common ancestor calculations.
Probably Related	1	2	4	5-6	6-7	Without additional evidence, it is unlikely that you share a common ancestor in recent genealogical times (1 to 6 generations). You may have a connection in more distant genealogical times (less than 15 generations). If you have traditional genealogy records that indicate a relationship, then by testing additional individuals you will either prove or disprove the connection.
Only Possibly Related	2	3	5	7	8-10	It is unlikely that you share a common ancestor in genealogical times (1 to 15 generations). Should you have traditional genealogy records that indicate a relationship, then by testing additional individuals you will either prove or disprove the connection. A careful review of your genealogical records is also recommended.
Not Related	3	4	6	>7	>10	You are not related on your Y-chromosome lineage within recent or distant genealogical times (1 to 15 generations).

Tuloksia Tapani Kalmin DNA-näytteestä 67 STR- merkkigeenin osalta vertailtiin Family Tree DNA:n tietokannassa olevien henkilöiden tuloksiin. Alla tulokset.

Kaukaisin esi-isä	Y-DNA Haplor.	Terminal SNP	Etäisyys	Testi
Erik Hakansson, b.c. 1549, Logdea(AC), Sweden	I1	M253	5	DNA67
Michel Sköring, b.c. 1480, Laihia Finland	I1	M253	7	DNA67
Johan Strohrmann, 1600-1667, Liebenau, Lower Saxony	I1	M253	7	DNA67

Taulukon mukaan on epätodennäköistä, että Tapani Kalmilla ja yllä olevilla henkilöillä olisi yhteinen esi-isä kuuden sukupolven aikana. Tapani Kalmin sukututkimuksen mukaan on varmaa, että yhteistä esi-isää ei tältä ajalta löydy. Taulukon mukaan on kuitenkin mahdollista, että yhteinen esi-isä löytyy edellisten 15 sukupolven aikana. Suurin todennäköisyys kuitenkin on, että Erik Håkanssonin kanssa olisi yhteinen esi-isä tänä aikana. Yhteinen esi-isä olisi tällöin ehkä 1400-luvulla. Lars Skalm (s. 1430) oli Tapani Kalmin 15. sukupolven esi-isä. Erik Håkansson oli Jan Gunnar

Lungbergin 11. sukupolven esi-isä. Juhana Skalm (n. 1545-1578) ja Erik Håkansson voisivat olla 3. tai 4. serkkuja.

Tapani Kalmi- i1 - i2 - i3 - i4 - i5 - i6 - i7 - i8 - i9 - i10 - Juhana Skalm - i12 - i13 - i14 - Lars Skalm
Jan Lundberg - i1 - i2 - i3 - i4 - i5 - i6 - i7 - i8 - i9 - i10 - Erik Håkansson

Alla olevassa taulukossa on tulokset Tapani Kalmin DNA-näytteen 37-merkkigeenin osalta. Niissä oli kolme henkilöä, joiden etäisyys oli 2-3 eli yhteinen esi-isä pitäisi löytyä. Mikäli yhteinen esi-isä on olemassa, niin hän on todennäköisesti 1500- tai 1500-luvulta.

Vanhin tiedetty esi-isä	Y-DNA Haploryhmä	Terminal SNP	Etäisyys	Testi
Erik Hakansson, b.c. 1540, Logdea, Sweden	I1	M253	2	DNA37
Bengt Nilsson 1610-1675, Kisa €	I1	M253	3	DNA37
Nils Olsson, d. 1652	I1	M253	3	DNA37

Myös 25-merkkigeenin osalta tuli joitakin tuloksia, joiden etäisyys oli 1 eli yhteinen esi-isä pitäisi löytyä. Tuloksia oli yhteensä 20, mutta osa tuloksista oli merkitty yksityisiksi, joten niistä ei saanut henkilötietoja tai saatu tieto oli riittämätön tarkkaan esi-isän määrittelyyn. Seuraavat yhdeksän tulosta kuitenkin sisälsi henkilö- ja vuosilukutiedot.

Y-25 (etäisyys 1)

Lloyd James Samuelson, Canby, Oregon 1917-1971
Andrew Johnson, 1864
Michel Sköring, b.c. 1480, Laihia, Finland
Carl Andersson Bäck b.1860 ; Hans Janson b.1710
Embret Embretsen Tuven, c.1660-, Elverum, Hedmark
Nils Olsen Jordet (c1671-1742), Elverum, Hedmark
Klamet Larsson, b. 1741 Aspberget, Torsby, Varmland
Lars Larsson c. 1748 Aspberget, Norra Finnskoga, SE
Jørn Jørnsson Oppberget, ca. 1695-1770 Elverum, He

Alla olevaan taulukkoon on merkitty Tapani Kalmin ja ja Jan Erik Lundbergin (Erik Håkanssonin jälkeläinen, jonka DNA on tutkimuksen kohde) 67-merkkigeenit, joista nähdään, että viiden esi-isän kohdalla on tapahtunut mutaatio yhteisen esi-isän jälkeen. Todennäköisesti toisessa sukuhaarassa kahden ja toisessa kolmen kohdalla. Tai ehkä neljän ja yhden. On aika epätodennäköistä, että kaikki mutaatiot ovat tapahtuneet vain toisen sukuhaaran kohdalla.

Marker	DYS393	DYS390	DYS19**	DYS391	DYS385	DYS426	DYS388	DYS439	DYS389I	DYS392	DYS389II	DYS458	DYS459	DYS455	DYS454	DYS447	DYS437	DYS448	DYS449	DYS464
Kalmi	13	22	16	10	13-14	11	14	11	12	11	28	16	8-9	8	11	23	16	20	29	12-14-14-15
Lundberg	13	22	16	10	13-14	11	14	10	12	11	28	16	8-9	8	11	23	16	20	28	12-14-14-15

Marker	DYS460	Y-GATA-H4	YCAII	DYS456	DYS607	DYS576	DYS570	CDY	DYS442	DYS438	DYS531	DYS578	DYF395S1	DYS590	DYS537	DYS641	DYS472	DYF406S1
Kalmi	10	10	19-21	14	14	15	20	34-38	11	10	11	8	15-15	8	11	10	8	9
Lundberg	10	10	19-21	14	14	15	20	34-38	11	10	11	8	15-15	8	11	10	8	9

Marker	DYS511	DYS425	DYS413	DYS557	DYS594	DYS436	DYS490	DYS534	DYS450	DYS444	DYS481	DYS520	DYS446	DYS617	DYS568	DYS487	DYS572	DYS640	DYS492	DYS565
Kalmi	9	12	22-24	15	10	12	12	17	8	13	24	20	13	13	12	12	11	11	12	11
Lundberg	9	12	22-24	15	10	12	12	16	8	13	25	20	13	13	11	12	11	11	12	11

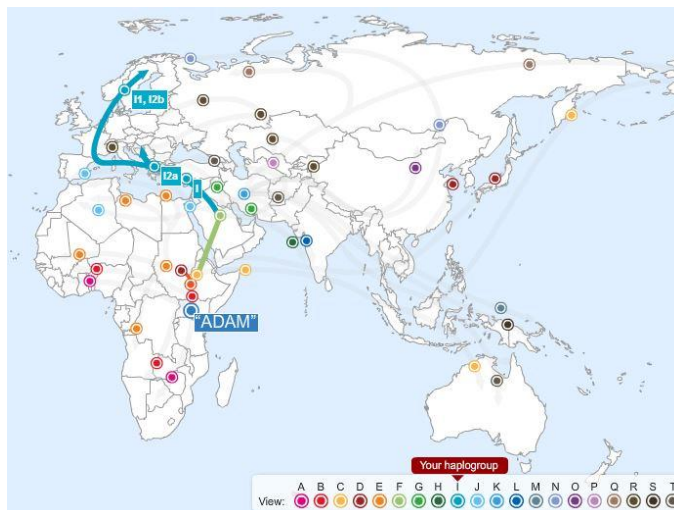
Kalmien esi-isien tulo Suomeen: skandinaavinen alkuperä

Family Tree DNA määrittä SNP-merkkien avulla Tapani Kalmin DNA-näytteestä myös esi-isien muuttoreitin Suomeen jääkauden jälkeen (10 000 v sitten). Tästä kertoo ns. Y-haploryhmä eli Y-klani, joka tarkoittaa Y-kromosomin tiettyjen geenimuotojen kokonaisuutta. Y-haploryhmä periytyy periaatteessa sellaisenaan isältä pojalle. Tapahtuneet SNP-merkkigeenien mutaatiot ovat vanhoja. Haploryhmien kantamuoto A (Aatami) on peräisin Afrikasta ja sen arvioidaan kehittyneen n. 50 000 v. sitten (<http://www.familytreedna.com/>). Ihmisryhmiä levittäytyi ajan mittaan alkudistaan Afrikasta ympäri maapalloa, jolloin kuhunkin ryhmään ajan myötä kertyi omanlaisiansa mutaatioita. Tiettyjen SNP-geenimuotojen perusteella haploryhmiä on määritetty A:sta R:ään. Päähaploryhmät jakautuvat edelleen alaryhmiksi (esim I1, I2), jotka uusia merkkigeenejä kehitettäessä jakaantuvat alaryhmiksi (esim I1a, I1b, I1c, I1d jne.). Tapani Kalmin näyte määritettiin I1-haploryhmään kuuluvaksi. I1-haploryhmä on alkuperältään skandinaavinen. I-haploryhmän katsotaan kehittyneen Lähi-Idässä n. 25 000 v. sitten, josta I1 kehittyi ilmeisesti Iberian niemimaalla jääkauden aikaan. Jään sulaessa I1 levisi pohjoisempaan Skandinaviaan ja sitä kautta edelleen Suomen länsirannikolle (<http://en.wikipedia.org/wiki/I1a>). Suomessa yleisimmät Y-haploryhmät ovat N3, I1 ja R1a. Suhteellisia osuuksia suomalaisessa väestössä on arvioitu eri tutkimuksissa, jotka ovat antaneet hyvin samansuuntaisia tuloksia. Lappalainen et al. (2006) arvioi osuuksia seuraavasti: N3 58,21 %, I1a 27,99 % ja R1a 7,09 %.

Asutushistoria näkyy Y-haploryhmien esiintymisessä Suomessa. Suomeen tehtiin useita muuttoaltoja jääkauden jälkeen. N. 7000 – 5000 v. sitten tapahtui ensimmäinen muuttoalto idästä. Sen mukana tulivat haploryhmät N3 ja R1a. Länneä muutettiin 5200 – 4800 v. sitten Suomen länsirannikolle (I1). Myöhemmin muuttoaltoja tapahtui erityisesti Baltiasta ja Skandinaviasta.

Oikealla olevassa kuvassa näkyy reitti, jota pitkin Kalmien esi-isät ovat tulleet Suomeen.

Yksi tutkimustapa on kartoittaa, missä päin yhteisten esi-isien jälkeläiset ovat.

Alla on 25-merkkigeenistä tunnistettujen kaukaisten esi-isien jälkeläisten nykyisten asuinpaikat. Yhtään tarkkaa osumaa ei tullut, mutta yhden muutoksen (1-step) etäisyydellä olevia löytyi kartan osoittamista paikoista.

Jatkotutkimuksia

Olen teettänyt omasta näytteestäni myös hieman laajemman Y-DNA 111 Marker testin ja Family Finder -tutkimuksen "serkkutestin", mutta niissä ei ole vielä tullut mitään erityisen kiinnostavaa.

Seuraava vaihe olisi se, että joku Tuomas Juhonpoika Skalmin (n. 1689-1724) mieslinjan jälkeläinen teettäisi Y-DNA 37 -testin tai Y-DNA 67 -testin. Tuomaan pojista Martin jälkeläisiä asui Muolaan Määttälässä (Metsäkylässä) ja Yrjön jälkeläisiä Kivennavalla ja Terijoella. Näistä molemmista sukuhaaroista on useita miespuolisia jälkeläisiä. Heillä kaikilla on sukunimenä Kalmi. Lisätietoja voi kysellä minulta (tapani.kalmi@gmail.com). Testit ovat aika hintavia, mutta niitä voi saada usein tarjoushinnoilla. Y-DNA 37 on ollut tarjouksissa alle 100 euroa.

Lähteet:

<http://www.familytreedna.com/>

<http://www.scs.uiuc.edu/~mcdonald/WorldHaplogroupsMaps.pdf>

<http://www.wiik.fi/kalevi/Suomenmiehet.pdf>

<http://en.wikipedia.org/wiki/I1a>: Haplogroup I1 (Y-DNA)

<http://www.karioja.fi/geenitutkimus.pdf> (Päivi Kankaala: Mitä geenitutkimus kertoo sukumme vaiheista ja yhteyksistä)

Lappalainen Tuuli, Koivumäki, S., Salmela, E., Huoponen, K., Sistonen, P., Savontaus, M.-L. ja Lahermo, P., 2006. Regional differences among the Finns: A Y-chromosomal perspective. *Gene* 376(2):207-15.

Rakuuna Juho Juhonpoika Skalm

Suomessa oli 1600-luvulla hakkapeliittojen jälkeen ratsujoukkoja vuoteen 1680 asti. Sen jälkeen oli muutaman vuoden tauko, kunnes ratsuväki muodostettiin uudelleen vuosina 1680-1686. Viipuriin tuli yksi ratsuväkirykmenteistä. Määrätyt suuret tilat nimettiin rustholleiksi eli ratsutiloiksi, jotka varustivat ratsumiehen hevosineen kruunun veroja vastaan. Kukin rykmentti käsitti noin 1 000 rusthollija ja ratsumiestä. Viipurin läänissä oli jako suoritettu vuonna 1684. Syksyllä 1686 ev.ltn. Nils Grotenfelt kävi Tukholmassa ja jätti alustavan suunnitelman muodostaa rykmentin osa Viipurin ja Savonlinnan läänin autiutiloista. Hän esitti värvättäväksi 2 komppaniaa rakuunoita á 150 miestä seuraavin ehdoin.

- rakuunayksiköt ovat pysyviä
- autiotilan ehtona rakuunavarustus ja 12 v. verovapautus.
- jokainen rakuuna saa 25 hopeataalaria, aiemmin korvaus oli 15-20 taalaria.
- rakuunatilat erotetaan naapureista
- kaikki karanneet nihdit, ratsastajat ja rakuunat, jotka ovat ennen vuotta 1680 palvelleet pitkään ja haluavat lunastaa autiotilat saavat armahduksen
- rakuunan tuli 1-2 vuoden kuluessa hankkia elanto ja varusteet

Matti Juhonpoika Skalmin (1688-1768) isä Juho Juhonpoika Skalm oli yksi Grotenfeldtin rakuunoista ja hän päätyi Muolaan Kopralassa olevalle tilalle 1690-luvun lopussa. Se missä Juho Skalm oli asunut ennen Kopralaan tuloa, ei ole vielä selvillä. Kopralan tila oli Kruunun hallussa 1690-luvun alkupuolella, jonka jälkeen siitä tuli sotilastila. Vuoden 1699 maakirjassa näkyy Kopralan kylässä olevan maatilán kohdalla Juho Skalmin nimi. Kirjakopio on tosin niin huono, että siitä ei saanut kunnon tulostetta. Aiempien vuosien Kopralaa koskevissa maakirjoissa tai tositekirjoissa ei näy Juho Skalmin nimeä, mutta niistä näkyy, että kylässä oli useita autiutiloja, jotka Kruunu otti haltuunsa ja antoi myöhemmin rakuunatiloiksi.

Vuoden 1700 maakirjassa on lisää tietoa Juho Skalmin tulosta Kopralaan. Alimmalla rivillä nimen Skallm jälkeen on 1701 Dragon under Överste Grotenf. Esquad eli hän kuului eversti Nils Grotenfeldtin eskadroonaan. Maakirjasta näkyy myös, että samalla tilalla asui myös Staffan Sigfridsson. Maakirjasta näkyy myös se, että viereinen maatila kuului kruunulle. Siitä näkyy myös se, että Juho Skalmin lisäksi kylässä asui muitakin rakuunoita.

[illegible]

Viipurin ja Savonlinnan
läänien tilejä: Tositekirja 1705

Entä vuoden 1706 jälkeen? Vastaavia tietoja löytyy vielä parina vuotena, mutta kun Ruotsi-Suomi menetti Viipurin vuonna 1711 Suuressa Pohjansodassa (1700-1711) ja sen jälkeen Isonvihan aikaan (1713-1721) lopunkin Suomesta, niin väestökirjanpito toimi huonosti tai ei ollenkaan Kannaksella vuosina 1711-1721. Eikä tänä aikana ole tietoja myöskään Skalmeista. Vasta vuonna 1723 Muolaan maakirjoista/väestöluettelo löytyy seuraavat tiedot, joissa näkyy Juho Skalmin pojan Matti Juhonpoika Skalmin perheen tiedot. Perhe asui silloin edelleenkin Kopralan kylässä Juho Skalmin hankkimalla maatilalla, joka pysyi suvulla vuoteen 1944 asti, jolloin se piti jättää lopullisesti.

Mrs. Josephine	40
Miss Margaretta	30
Mrs. Joseph	2
Mrs. Andrew	1

9

Aliupseeri Zakarias Kalm (1825-1906)

Kaksi vuotta sitten sukulehdessä oli vanhoista lehdistä poimittuja artikkeleita, joissa mainittiin Kalm tai Kalmi. Yksi näistä vuodelta 1898 koski Zakarias Kalmin armeijapalveluksesta nostamatta jääneitä eläkkeitä. Asia jäi silloin tuohon artikkeliin, mutta toukokuun alussa minuun otettiin yhteyttä asian tiimoilta. Vanhasta jäämistöstä oli löytynyt senaatin kirje, jossa eläke luvattiin maksaa.

Sieltä löytyi myös Zakarias Kalmin vuonna 1865 hankkima Uusi Testamentti, jossa oli

*Litara tjänstemän och bejante tillägga yngre
Underofficeren vid numera indragna 7de, Öjörneborgs,
införda finska skarpskytte bataljon Zakarias Kalm*

kirjoitus "Sakarias Karlen poika synt 22.10.1825, nuorempi alaupseri Suomen Kaartin Bijärven komppaniaaja on tämän kirjan omistaja. Helsingissä ostettu 1.5.1865 hinta 1 markka hopea". Lisäksi oli Amerikasta tulleita kirjeitä, joiden allekirjoittaja oli Carl E. L. Kyse oli 1980-luvulla kuolleen Ester Lepän jäämistö ja kysymys oli, miksi hänellä olivat olleet nuo paperit ja kirja.

Vastaus löytyi Alastaron rippikirjoista. Siellä asui 1900-luvun alussa entinen aliupseeri Sakarias

Kalm (s.1825), hänen poikansa räätäli Kaarle Esaias Leppä (entinen Alm), pojan vaimo Vendla Kallentytär ja heidän tyttärensä Ilma Irene (s. 1902) ja Lyyli Esteri (s. 1904). Kaarle Leppä muutti vuonna 1910 Amerikkaan ja allekirjoitti sieltä tulleet kirjeet lyhyesti Carl E. L. Jostain syystä Kaarle Leppä oli ottanut 1800-luvun lopussa sukunimekseen isänsä nimen lopun eli Alm ja 1900-alussa suomentanut sen nimeksi Leppä.

Alastaro rippikirja, 1898-1908, Ilola Paavola,

Synty: Födelse:	Alka. Pikkä.		Pikkä. joul. tult. Kommen ifrån.
	Ar och datum.	Ort.	
<i>Ilola Paavola.</i>			
<i>Karl. Alup. Zakarias Kalm</i>	<i>22/10/1825</i>		<i>1702.1.518 Bri. 1873</i>
<i>Karle. Kaarle Esaias Leppä.</i>	<i>5/1871</i>	<i>Alori</i>	<i>1702.1.518 Sint. 1901</i>
<i>Herr. Vendla Kallentytär</i>	<i>12/1879</i>	<i>Alastaro</i>	
<i>Ilma. Irene.</i>	<i>12/1902</i>	<i>"</i>	
<i>Lyyli Esteri</i>	<i>23/5/1904</i>	<i>"</i>	

Zakarias Kalm ollut syntyyään Kalm, vaan Kalm oli hänen sotilasnimensä, jonka hän oli saanut mentyään armeijan palvelukseen. Zakarias Kalm oli syntynyt Alastarolla, jossa hänen vanhempansa ja isovanhempansa olivat myös eläneet. Hänen isänsä oli torppari Carl Henrik Henriksson (s. 1798) ja äitinsä Walborg Josefintytär (1799-1838). Zachariaksen isänisä oli korpraali Henrik Id (s. 1779) Alastarolta ja isänäiti Kaisa Henrikin tytär (1770-1835) Seinäjoelta.

Födelse:		Ort.	Kommen ifrån.
År och Datum.			
Ilola Torpar m. fl.			
Korpor. Henrik Id	13 1772		
H. Kaisa Henrik	8 1770		
H. Henrik Henrik	27 1787	1774	1638 1774
Enkl. Carl Henrik Henriksson	10 1798	Alastaro	Henrik 1821
+ H. Walborg Josef	1799	Savijy	1816
G. J. Anders Carlsson	5 1833		
G. J. Zakarias Carlsson	10 1835		
G. J. Margata Carlsson	20 1829		
G. J. Henrik Carlsson	15 1833		